

Svar (22/6 95)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan på baggrund af en udtalelse fra Arbejdsministeriet oplyse følgende:

I 1991 indledte Arbejdstilsynet en toårig indsats på området »Hud og luftveje«. Indsatsen bestod bl.a. i fire brancherettede indsatsforanstaltninger for følgende brancher: rengøring, bagere, jern- og metalindustrien og frisører. De fire brancher blev udvalgt, fordi der efter Arbejdstilsynets vurdering var tale om brancher med alvorlige problemer vedrørende allergi eller irritation af hud og luftveje.

For bagerområdet er disse arbejdsmiljøproblemer bekræftet i rapporten »forebyggelse af allergi hos bagere« udgivet af Arbejdstilsynet (1993). Rapporten dokumenterer, at danske bagere har en betydelig risiko for erhvervsbetinget allergi, astma (bagerastma) og Rhinit (bagersnue).

En nedsættelse af risikoen for erhvervsbetinget astma og snue i bagerfaget kræver således efter Arbejdstilsynets vurdering en væsentlig nedsættelse af eksponeringen for melstøv.

Etablering af ventilation og indkapsling ved bagermaskiner m.v. er et væsentligt element i den fjerde af tiltag, det er nødvendigt at iværksætte for at nedsætte eksponeringen for melstøv i bagerier.

Endvidere kræver en effektiv forebyggelse, at ventilation og indkapsling suppleres med foranstaltninger som ændringer af arbejdsmetoder, støvfri rengøring og substitution. Substitution er f.eks. brug af olie eller støvfrit mel som erstatning for det mel, der anvendes som strøelse på bagerens arbejdsbord for, at dejen ikke skal klæbe til bordet.

For brancherne rengøring, jern- og metalindustrien og frisørerne afsluttedes indsatsen efter planen ved udgangen af 1992.

For bagerbranchen indledte Arbejdstilsynet i november 1991 – efter anmodning fra arbejdsgiversiden, Den Danske Bagerstands Fællesorganisation, nu Bager- og Konditormestre i Danmark, – forhandlinger med arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationerne om udarbejdelse af en handlingsplan for indsatsen.

Forhandlingerne indledtes på baggrund af, at der fra arbejdsgiversiden bl.a. fremførtes, at mange af maskinerne i bagerierne ikke opfyldte de gældende regler for maskinbeskyttelse, at den enkelte bagermester ikke havde tilstrækkeligt kendskab til ventilationsanlæg til at fjerne

melstøvet, og at det kunne være et økonomisk problem for den enkelte bagermester at få etableret de nødvendige arbejdsmiljøforanstaltninger inden for den oprindeligt fastsatte indsatsperiode, det vil sige 1991 og 1992.

Forhandlingerne resulterede i udkast til en handlingsplan, hvoraf det fremgik, at etablering af ventilation i håndværksbagerier skulle være gennemført fra 1. januar 1996, hvilket var en udskydelse af den oprindelige frist med 3 år.

Arbejdsgiverne kunne ikke acceptere planen, mens arbejdstagerne fandt, at en kombination af de foranstaltninger, der nævnes i handlingsplanen – herunder etablering af ventilation – var den eneste løsning til forebyggelse af luftvejsproblemer hos bagere.

Den Danske Bagerstands Fællesorganisation rettede ved brev af 4. august 1992 henvendelse til den daværende arbejdsminister vedrørende Arbejdstilsynets handlingsplan, hvilket foranledigede, at der den 20. oktober 1992 blev afholdt møde mellem organisationen og arbejdsminister Knud Erik Kirkegaard.

Arbejdsminister Knud Erik Kirkegaard vurderede, at det ikke ville være acceptabelt at fastlægge længere frister end dem, der var givet i udkast til handlingsplan. Arbejdsministeren lagde i den forbindelse bl.a. vægt på de store sundhedsmæssige risici ved udsættelse for melstøv, hvor hver 5. bager får melsnue og hver 10. bager melastma, samt at de metoder i form af indkapsling og ventilation, der skal anvendes i bageribranchen til bekæmpelse af melstøveksponeringen, er i overensstemmelse med de metoder, der anvendes i andre brancher med støveksposering.

Som opfølgning på mødet bad arbejdsministeren Direktoratet for Arbejdstilsynet om en uddybning af, hvorledes investeringerne i ventilation og punktudsugning står i forhold til arbejdsmiljømæssige resultater af tiltagene.

På baggrund af Arbejdstilsynets skøn, hvor efter etablering af udsugning i et håndværksbageri ville koste mellem 50.000 og 150.000 kr. og det typiske anlæg skønnedes at ville koste fra 60.000 til 70.000 kr., vurderede arbejdsminister Jytte Andersen, at den arbejdsmæssige gevinst kunne begrunde de aktuelle udgifter til etablering af støvbekæmpende foranstaltninger. Dette meddelte ministeren Den Danske Bagerstands Fællesorganisation i brev af 24. februar 1993.

Arbejdsministeriet har bedt Direktoratet for Arbejdstilsynet vurdere den i folketingsspørgsmålet nævnte undersøgelse vedrørende måling